

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Ідеологія радянського повсякдення в Україні
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
КАФЕДРА НОВІТНЬОЇ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету історії
та міжнародних відносин

О.М.Маклюк
« 28 » серпня 2025 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІДЕОЛОГІЯ РАДЯНСЬКОГО ПОВСЯКДЕННЯ В УКРАЇНІ

підготовки бакалавра
денної та заочної форм здобуття освіти
освітньо-професійної програми «Історія»
спеціальності 032 «Історія та археологія»
галузі знань 03 Гуманітарні науки

ВИКЛАДАЧ: Шмідт Єлизавета Іванівна, асистент кафедри новітньої історії України

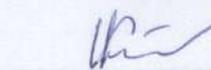
Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри новітньої історії України

Протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

В.о. завідувача кафедри

Ф.Г.Турченко

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми:

І.М. Кривко

2025 рік

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Ідеологія радянського повсякдення в Україні

Зв'язок з викладачем:

E-mail: shmidt.el.iv@gmail.com

СЕЗН ЗНУ повідомлення: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13667>

Інші засоби зв'язку: Viber, Skype, Facebook Messenger, WhatsApp

Телефон: (061) 228-76-31

Кафедра: Кафедра новітньої історії України, 5 корпус, ауд. 323.

1. Опис навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Ідеологія радянського повсякдення в Україні» є формувати у студентів цілісне уявлення про ідеологізацію повсякденної культури радянського суспільства та використання її як інструменту політики.

Дисципліна «Ідеологія радянського повсякдення в Україні» присвячена дослідженню процесів ідеологізації повсякденного життя радянського суспільства та їхнього впливу на формування культурних практик, соціальних норм і цінностей. У курсі розглядаються механізми конструювання «радянської людини», роль освіти, виховання, засобів масової інформації, мистецтва та матеріальної культури у трансляції та закріпленні ідеологічних моделей. Особлива увага приділяється аналізу радянського побуту та культурних феноменів у різні історичні періоди - від доби НЕПу та індустріалізації до кризи радянської системи й перебудови.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Статус дисципліни	Вибіркова	
Семестр	5 -й	5-й
Кількість кредитів ECTS	7	
Кількість годин	210	
Лекційні заняття	44 год.	10 год.
Семінарські / Практичні / Лабораторні заняття	30 год.	10 год.
Самостійна робота	136 год.	190 год.
Консультації	Згідно з розкладом: https://www.znu.edu.ua/ukr/university/departments/history/navchal_nij_protses	
Вид підсумкового	Залік	

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Ідеологія радянського повсякдення в Україні

семестрового контролю:	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13667

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу	Словесні методи (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна лекція); історичні есеї, наочні (презентація, демонстрування); метод проблемного викладу матеріалу; мозковий штурм; навчальні дискусії; робота в групах.	Поточні контрольні заходи: теоретичні і практичні завдання – розв'язання аналітичних завдань та виконання практичних завдань на практичних заняттях. Написання есеїв. Підсумкові контрольні заходи
ЗК 6 Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.	Семинарське заняття семинар- конференція	Практичні завдання – розв'язання аналітичних завдань та виконання практичних завдань та їх обговорення на практичних заняттях.
ЗК 13 Здатність діяти на основі інтелектуального сумління, чесності, не допускати плагіату й інших виявів академічної недоброчесності.	Методи навчання: словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна лекція); історичні есеї	Розв'язання аналітичних завдань та виконання практичних завдань на практичних заняттях і при роботі на історичних есеях. Індивідуальні завдання. .
ЗК 14 Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження (культурна компетентність).	Методи навчання: словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна лекція); наочні (презентація, демонстрування); метод проблемного викладу матеріалу; історичні есеї, мозковий штурм; навчальної дискусії; робота в групах.	Розв'язання аналітичних завдань та виконання практичних завдань на практичних заняттях в письмових роботах - історичних есеях.

<p>СК 1 Усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності</p>	<p>Проблемна лекція історичні есеї мозковий штурм.</p>	<p>Поточні контрольні заходи: теоретичні завдання – історичні есеї; практичні завдання – розв'язання аналітичних завдань та виконання практичних завдань на практичних заняттях. Підсумкові контрольні заходи: Тестування</p>
<p>СК 3 Усвідомлення соціальних функцій історика, розуміння можливості використання історії для досягнення політичних цілей, в тому числі наслідків зловживання історією.</p>	<p>Словесні методи (лекція- монолог, лекція-діалог, проблемна лекція); історичні есеї наочні (презентація, демонстрування); метод проблемного викладу матеріалу; мозковий штурм; навчальної дискусії; робота в групах.</p>	<p>Теоретичні і практичні завдання – розв'язання аналітичних завдань та виконання практичних завдань на практичних заняттях. Підсумкові контрольні заходи</p>
<p>СК 9. Здатність працювати з історичними текстами і документами, коментувати, анотувати їх відповідно до певних критеріїв; презентувати і обговорювати результати наукових досліджень.</p>	<p>Методи навчання: словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна лекція); наочні (презентація, демонстрування); метод проблемного викладу матеріалу; мозковий штурм; навчальної дискусії; робота в групах.</p>	<p>Теоретичні і практичні завдання – розв'язання аналітичних завдань та виконання практичних завдань на практичних заняттях. Історичні есеї і їх обговорення. Підсумкові контрольні заходи.</p>
<p>ПРН 1 Знати найважливіші факти історичного минулого українського народу і історії людства загалом, а також мати більш глибокі знання про певний історичний період або проблему</p>	<p>Методи навчання: словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна лекція); робота на семінарських заняттях.</p>	<p>Теоретичні і практичні завдання – розв'язання аналітичних завдань та виконання практичних завдань. Історичні есеї. Підсумкові контрольні заходи: Тестування</p>
<p>ПРН 2 Розуміти контекст і причини відповідних історичних подій та використовувати ці знання у професійній діяльності</p>	<p>Методи навчання: словесні (лекція монолог, лекція-діалог, проблемна лекція); наочні (презентація, демонстрування); метод проблемного викладу матеріалу; мозковий штурм; навчальної дискусії; робота в групах.</p>	<p>Поточні контрольні заходи: теоретичні завдання; практичні завдання – розв'язання аналітичних завдань та виконання практичних завдань на практичних заняттях. Історичні есеї. Підсумкові контрольні заходи.</p>
<p>ПРН 6 Виявляти взаємозв'язки між процесами у минулому та на сучасному етапі, аналізувати</p>	<p>Методи навчання: словесні (лекція монолог, лекція-діалог, проблемна лекція); наочні</p>	<p>Теоретичні завдання; практичні завдання – розв'язання аналітичних завдань та виконання</p>

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Ідеологія радянського повсякдення в Україні

суспільні процеси в історії України у контексті європейської та світової історії	(презентація, демонстрування); метод проблемного викладу матеріалу; мозковий штурм; навчальної дискусії; робота в групах.	практичних завдань на практичних заняттях. Написання і обговорення історичної есеїв. Підсумкові контрольні заходи.
ПРН 8 Брати участь у плануванні та виконанні наукових досліджень у сфері історії, презентувати результати досліджень, аргументувати висновки	Методи навчання: словесні (лекція монолог, лекція-діалог, проблемна лекція); наочні (презентація, демонстрування); метод проблемного викладу матеріалу; мозковий штурм; навчальної дискусії; робота в групах.	Теоретичні завдання, практичні завдання – розв'язання аналітичних завдань та виконання практичних завдань на практичних заняттях. Підсумкові контрольні заходи:
ПРН 11 Здійснювати аналіз ситуацій з урахуванням історичного контексту та/або історичних передумов	Методи навчання: словесні (лекція монолог, лекція-діалог, проблемна лекція); наочні (презентація, демонстрування); метод проблемного викладу матеріалу; мозковий штурм; навчальної дискусії; робота в групах.	Поточні контрольні заходи: теоретичні завдання – тести в СЕЗН Moodle; практичні завдання – розв'язання аналітичних завдань та виконання практичних завдань на практичних заняттях. Підсумкові контрольні заходи.

3. Зміст курсу

Змістовий модуль 1. Повсякдення періоду більшовицького НЕПу та індустріалізації

Цей модуль присвячений аналізу становлення радянської ідеології у сфері повсякденного життя в Україні 1920–1930-х років. Розглядаються механізми формування «нової людини», роль освіти, виховання та пропаганди у конструюванні радянських цінностей. Особлива увага приділяється побуту, матеріальній культурі та індустріалізаційним кампаніям як інструментам ідеологічного контролю.

Змістовий модуль 2. Ідеологія радянського повсякдення в умовах Другої світової війни

Модуль охоплює трансформацію радянської ідеології у роки війни та її вплив на повсякденність населення України. Аналізуються образи ворога і героя, мобілізаційні практики, пропаганда у пресі, кіно та музиці. Вивчається життя на фронті й у тилу, жіночий та дитячий досвід війни, а також культурні й мистецькі форми, що слугували засобами підтримки ідеологічної стійкості.

Змістовий модуль 3. Повоєнна радянська Україна: ідеологія повсякдення.

У цьому модулі розглядається відбудова після війни та нові форми ідеологічного контролю у 1940–1960-х роках. Вивчається роль освіти, виховання та медіа у формуванні «радянської людини», а також побутові практики в умовах дефіциту й стандартизації. Значна увага приділяється культурі та мистецтву - соціалістичному реалізму, музиці, святкам і ритуалам - як засобам ідеологізації повсякденного життя

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Ідеологія радянського повсякдення в Україні

Змістовий модуль 4. □ Криза радянського проекту: повсякдення періоду застою та перебудови

Модуль присвячений аналізу радянського повсякдення у 1970–1980-х роках та в період перебудови. Розглядаються побут, матеріальна культура, мода, харчування й дозвілля як сфери ідеологічного впливу та водночас прояви кризи системи. Вивчаються емоційні режими (страх, іронія, ностальгія), зміни у культурі та медіа, а також поступове руйнування ідеологічних практик, що призвело до розпаду радянського проекту.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми лекцій, семінарів і есеїв	Кількість годин		Згідно з розкладом: 2 лекції на тиждень, семінари через тиждень
		о/д.ф.	з.ф.	
1	2	3	4	5
Лекція 1-2	<i>Вступ. Теоретичні засади вивчення ідеології радянського повсякдення</i>	4	1	<i>Згідно з розкладом</i>
Практичне заняття 1-2	<i>Тема: «Методологія дослідження радянського повсякдення»</i> <ul style="list-style-type: none">- <i>Що таке «повсякденність» у культурній історії?</i>- <i>Основні підходи: соціальна історія, мікроісторія, антропологія, історія емоцій.</i>- <i>Джерела: преса, мемуари, фото, кіно, матеріальна культура.</i>- <i>Дискусія: чи можна відокремити «офіційне» від «неофіційного» у радянському повсякденні?</i>	4	2	<i>Згідно з розкладом</i>
Лекція 3-5	<i>НЕП та індустріалізація: ідеологія праці й побуту</i>	6	1	<i>Згідно з – розкладом</i>
Практичне заняття 3-4	<i>Тема: Радянський побут і культура 1920–1930-х років</i> <ul style="list-style-type: none">- <i>Культ індустріалізації та «ударників праці»</i>- <i>Побут як сфера контролю: житло, харчування, дозвілля</i>- <i>Формування образу «нової людини».</i>	4	1	<i>Згідно з розкладом</i>

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Ідеологія радянського повсякдення в Україні

	<ul style="list-style-type: none"> - Плакати та кінохроніки періоду індустріалізації - Дискусія: чи можна говорити про «радянську моду» вже у 1930-х? - 			
Лекція 6-8	<i>Радянська Україна у війні: мобілізація та пропаганда</i>	6	1	<i>Згідно з розкладом</i>
Практичне заняття 5-6.	<p><i>Тема: Пропаганда і повсякденність у роки війни</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ідеологічні образи ворога і героя - Життя на фронті та в тилу - Жіночий та дитячий досвід війни - Аналіз газетних матеріалів та плакатів 1941–1945 рр. - Усні історії: пам'ять про війну в родинних наративах 	4	1	<i>Згідно з розкладом</i>
Лекція 9-11	<i>Культура і мистецтво воєнного часу</i>	6	1	<i>Згідно з розкладом</i>
Практичне заняття 7-8	<p><i>Тема: Ідеологія у мистецтві воєнного часу</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Соціалістичний реалізм у воєнних умовах - Музика та пісні воєнних років. - Кінематограф як інструмент мобілізації. - Дискусія: чи існувала «альтернативна культура» під час війни? 	4	1	<i>Згідно з розкладом</i>
Лекція 12-14	<i>Відбудова та нові ідеологічні практики</i>	6	2	<i>Згідно з розкладом</i>
Практичне заняття 9-10	<p><i>Тема: Освіта, медіа та побут у повоєнній Україні</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Побут після війни: дефіцит і контроль - Освіта та виховання як механізми формування «радянської людини» - Телебачення як новий інструмент ідеології - Дискусія: чи можна говорити про «радянську мрію» у 1960-х? 	4	1	<i>Згідно з розкладом</i>
Лекція 15-17	<i>Культура та мистецтво повоєнної доби</i>	6	1	<i>Згідно з розкладом</i>
Практичне заняття 11-12	<i>Тема: Ідеологія у культурі та мистецтві повоєнної доби</i>	4	2	<i>Згідно з розкладом</i>

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Ідеологія радянського повсякдення в Україні

	<ul style="list-style-type: none"> - Соціалістичний реалізм у літературі та образотворчому мистецтві - Музика як ідеологічний феномен - Свята та ритуали як інструменти ідеологізації - Порівняння офіційної та неофіційної культури 			
Лекція 18-20.	<i>Радянське повсякдення у 1970–1980-х роках</i>	6	2	<i>Згідно з розкладом</i>
Практичне заняття 13-15	<p><i>Тема: Радянське повсякдення у період застою та перебудови.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Як дефіцит і черги формували радянське повсякдення? - Святкова культура 1970–1980-х: офіційні ритуали та їх сприйняття. - «Тіньові» свята: приватні практики, застілля, неформальні ритуали. - Культура пам'яті: 9 травня як головне свято пізнього СРСР. - Розпад ідеологічних практик - Пострадянські інтерпретації радянського повсякдення 	4	2	<i>Згідно з розкладом</i>
Лекція 21-22.	<i>Кінець радянського проекту: ідеологія та повсякденність у період перебудови</i>	4	1	<i>Згідно з розкладом</i>
<i>Самостійна робота</i>	Написання есе на запропоновані теми та виконання практичних завдань. Розміщено в СЕЗН ЗНУ	136	190	

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/ роботи	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
Поточний контроль				
Практичне заняття 1-2	Індивідуальні доповіді, Робота у групі	Групова робота. Семінар - Вирішення проблемних завдань Семінар-дискусія	<i>Розміщено в СЕЗН ЗНУ</i>	4

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Ідеологія радянського повсякдення в Україні

Практичне заняття 3-4	Індивідуальні доповіді, Робота у групі	Групова робота. Семинар - Вирішення проблемних завдань Семинар-дискусія	<i>Розміщено в СЕЗН ЗНУ</i>	4
Самостійна робота	Завдання самостійної роботи №1: Практичне завдання.	Практичне завдання. <i>Розміщено в СЕЗН ЗНУ</i>	<i>У першу чергу враховується оригінальність тексту, аргументованість, послідовність розкриття думок, цілісність та завершеність тесту</i>	5
Самостійна робота	Тестування	За змістом програми, передбаченим для ЗМ1 пропонується відповісти на 6 питань.	Правильна відповідь оцінюється в 0,5 бал	3
Практичне заняття 5-6	Індивідуальні доповіді, Робота у групі	Семинар — прес- конференція. Семинар—«мозковий штурм»	<i>Розміщено в СЕЗН ЗНУ</i>	4
Практичне заняття 7-8	Індивідуальні доповіді, Робота у групі	Семинар-дискусія: студенти, маючи програму, завчасно готуються до Дискусії та Розгортають її безпосередньо на занятті.	<i>Розміщено в СЕЗН ЗНУ</i>	4
Самостійна робота	Завдання самостійної роботи №2: Практичне завдання.	Практичне завдання. <i>Розміщено в СЕЗН ЗНУ</i>	<i>У першу чергу враховується оригінальність тексту, аргументованість, послідовність розкриття думок, цілісність та завершеність тесту</i>	5
Самостійна робота	Тестування	За змістом програми, передбаченим для ЗМ2 пропонується відповісти на 6 питань.	Правильна відповідь оцінюється в 0,5 бал	3

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Ідеологія радянського повсякдення в Україні

Практичне заняття 9-10	Індивідуальні доповіді, Робота у групі	Семинар-дискусія: студенти, маючи програму, завчасно готуються до Дискусії та Розгортають її безпосередньо на занятті.	<i>Розміщено в СЕЗН ЗНУ</i>	4
Практичне заняття 11-12	Індивідуальні доповіді, Робота у групі	Групова робота. Семинар - Вирішення проблемних завдань	<i>Розміщено в СЕЗН ЗНУ</i>	4
Самостійна робота	Завдання самостійної роботи №3: Практичне завдання.	Практичне завдання. <i>Розміщено в СЕЗН ЗНУ</i>	<i>У першу чергу враховується оригінальність тексту, аргументованість, послідовність розкриття думок, цілісність та завершеність тесту</i>	5
Самостійна робота	Тестування	За змістом програми, передбаченим для ЗМ4 пропонується відповіді на 6 питань.	Правильна відповідь оцінюється в 0,5 бал	3
Практичне заняття 13-15	Індивідуальні доповіді, Робота у групі	Семинар — прес-конференція: кілька студентів готують повідомлення з вузлових питань, а всі учасники включаються в їх обговорення.	<i>Розміщено в СЕЗН ЗНУ</i>	4
Самостійна робота	Завдання самостійної роботи №4: Практичне завдання.	Практичне завдання. <i>Розміщено в СЕЗН ЗНУ</i>	<i>У першу чергу враховується оригінальність тексту, аргументованість, послідовність розкриття думок, цілісність та завершеність тесту</i>	5

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Ідеологія радянського повсякдення в Україні

Самостійна робота	Тестування	За змістом програми, передбаченим для ЗМ4 пропонується відповіді на 6 питань.	Правильна відповідь оцінюється в 0,5 бал	3
Усього за поточний контроль				60
Підсумковий контроль				
Форма підсумкового контролю	Вид підсумкового контрольного заходу	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
Залік	Теоретичне завдання:	14 тестових завдань на знання дат та подій, термінів і понять Оцінюються у 1 бал кожне	Оцінюються у 1 бал кожне	14
	Практичне завдання	<i>Есе на тему «Ідеологія радянського повсякдення». Обсяг роботи – від 3 до 6 аркушів.</i>	<i>У першу чергу враховується оригінальність тексту, аргументованість, послідовність розкриття думок, цілісність та завершеність тесту. Розміщено в СЕЗН ЗНУ</i>	26
Усього за підсумковий контроль				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси
Рекомендована література

Основна:

1. Бажан О. Рух опору як частина радянського повсякдення // Українське суспільство в 1960–1980-х рр. Історичні нариси / Відп. ред. Віктор Даниленко; Упоряд.: Віктор Крупина, Мирослава Смольницька. Київ: Інститут історії України НАН України, 2022. С. 707-775. (З історії повсякденного життя в Україні)
2. Бойко О. Д. Новітня історія України 2014–2019. Київ : Альма-матер, 2020. 160 с.
3. Грицак Я. Подолати минуле: глобальна історія України. Київ : Портал, 2021. 432 с.
4. Каганов Ю. О. Конструювання «радянської людини» (1953–1991) : українська версія. Вид 2-ге. Запоріжжя : Видавничий дім «Гельветика», 2022. 432 с. іл. URL: <https://dspace.znu.edu.ua/jspui/handle/12345/1331?locale> (дата звернення: 25.08.2025).
5. Турченко Ф., Каганов Ю., Турченко Г. Історія України (1914–1945) : підручник для здобувачів навчального ступеня бакалавра. Запоріжжя : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 368 с.
6. Україна в контексті історичного розвитку Європи : підручник для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти всіх спеціальностей / С. Ю. Боева, В. Ю. Бузань, А. А. Кізлова та ін.; за ред. С. О. Костилюєвої. Київ : Арт Економі, 2021. 306 с.

Додаткова:

7. Burenkov V., Kaganov Y. The formation of non-formal groups of nomenclature in the USSR during the 1930-ies (on the example of the Soviet party leadership in Dnipropetrovsk region). *EAST EUROPEAN HISTORICAL BULLETIN*. 2020. №14. С. 108-116.
8. Гончар Б. В. Комуністична цензура в українському кіно 1920-1930-х рр. / Б. В. Гончар, В. В. Чередниченко, наук. кер Сідлецька Т. І. // Матеріали ЛІІ науково-технічної конференції підрозділів ВНТУ, Вінниця, 21-23 червня 2023 р. 2023. Режим доступу: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-frtzip/all-frtzip-2023/paper/view/18543>.
9. Журавльова Т. В. Пропаганда в українському кіномистецтві 1930-х років: гендерний аспект / Т. В. Журавльова // Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. 2022. Вип. 30. С. 22-28. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkkarogo_2022_30_5 (дата звернення: 25.08.2025).
10. Журавльова, Т. (2024). Чоловічі образи в українському кінематографі: «слабкий батько» як соціокультурний конструкт екрану 1920–1930-х років. *Мистецтвознавство України*, (24), 149–158. Режим доступу: <http://mystukr.mari.kyiv.ua/article/view/318918> (дата звернення: 25.08.2025).
11. Корнієнко О. В. Феномен моди: державна політика та повсякденне життя в Українській РСР (1956–1985 рр.). Київ: Інститут історії України НАН України, 2022.
12. Мартинова І. С. Радянська повсякденність: теорія, джерела, український контекст : метод. рек. для здобувачів другого (магістер.) рівня вищ. освіти спец. 014.03 Середня освіта (Історія) / І. С. Мартинова ; Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків : ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2022. – 81 с.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Ідеологія радянського повсякдення в Україні

13. Миславський, В. Н., & Чернов, С. І. (2024). ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ УКРАЇНСЬКОЮ КІНОГАЛУЗЗЮ В ЧАСИ НЕПУ. Культурологічний альманах, (1), 129–138. Режим доступу: <https://almanac.npu.kiev.ua/index.php/almanac/article/view/326> (дата звернення: 25.08.2025).
14. Turchenko H., Turchenko F. How the South United Ukraine (the End of the XVIIIth – the Beginning of the XXth centuries). *Skhidnoievropeiskyi istorychnyi visnyk*. 2021. № 21. С. 31–40.
15. Україна і виклики посттоталітарного транзиту (1990–2019) / НАН України, Ін-т історії України. Київ : Академперіодика, 2021. 592 с.

Електронні ресурси:

1. «Локальна історія». Мультимедійна онлайн-платформа про минуле та сучасне України. URL: <https://localhistory.org.ua>
2. Historians. URL: <http://www.historians.in.ua>
3. Historical content. URL: <https://historiana.eu>
4. Historical content. URL: <https://historiana.eu> (дата звернення 25.08.2024).
5. Zaporizhzhia Historical Review. URL: <http://surl.li/opsis> (дата звернення 25.08.2024).
6. Електронна бібліотека Інституту історії України НАН України – URL: [http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?C21COM=S&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21FMT=brief_e lib&S21ALL=\(%3C.%3EIHU%3D!%3C.%3E\)&S21SRW=dp&S21SRD=DOWN&S21STN=1&S21REF=15&S21CNR=10](http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?C21COM=S&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21FMT=brief_e lib&S21ALL=(%3C.%3EIHU%3D!%3C.%3E)&S21SRW=dp&S21SRD=DOWN&S21STN=1&S21REF=15&S21CNR=10): (дата звернення: 22.08.2024).
7. Історична правда. URL: <https://www.istpravda.com.ua> (дата звернення 25.08.2024).
8. Україна Incognita: Історичний веб-проект. URL: <http://incognita.day.kyiv.ua/>
9. Україна модерна: міжнародний інтелектуальний часопис. URL: <http://uamoderna.com/>
10. Український воєнно-історичний портал. URL: <http://www.milua.org/>
11. Читиво: електронна бібліотека. URL: <http://chtyvo.org.ua>

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування усіх занять є обов'язковим. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання теоретичної частини занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. Практична частина заняття відпрацьовується письмово шляхом виконання завдання практичного заняття.

Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Перевірка на академічну доброчесність буде здійснюватися програмним забезпеченням, наданим ЗНУ. У разі виявлення академічного плагіату студент зобов'язаний написати доповідну записку на ім'я завідувача кафедри з поясненням причин вчинення такого проступку; робота студента повертається на повторне виконання; студент направляється на курс з академічної доброчесності.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Ідеологія радянського повсякдення в Україні

Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело за ДСТУ 8302:2015.

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час практичних занять дозволяється виключно з навчальною метою (для виконання завдань практичного заняття, уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття. Під час виконання заходів контролю (термінологічних диктантів, контрольних робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle.

Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу shmidt.el.iv@gmail.com. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти

Процедура забезпечення якості визнання результатів неформального та інформального навчання є складовою системи внутрішнього забезпечення якості освіти ЗНУ. Правила зарахування результатів навчання які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як навчальній дисципліні в цілому, так і її окремому розділу, темі (темам) визначені у Положенні ЗНУ Про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти (<https://surl.li/gachqj>).

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА 2025-2026 н.р. доступний за адресою: https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1635.ukr.html.

НАВЧАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ <https://lnk.ua/gk4x2wkVy>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (у тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Ідеологія радянського повсякдення в Україні

повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Процедура повторного вивчення визначається [Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ](https://lnk.ua/9MVwgEpVz): <https://lnk.ua/9MVwgEpVz>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://lnk.ua/EYNg6GpVZ>.

Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://lnk.ua/QRVdWGwe3>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://lnk.ua/3R4avGqeJ>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Спеціалізована допомога: (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://lnk.ua/5pVJr17VP>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

Наукова бібліотека: <https://library.znu.edu.ua/>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

Система ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (СЕЗН ЗНУ): <https://moodle.znu.edu.ua/>.

Посилання для відновлення паролю: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <https://sites.znu.edu.ua/child-advance/>.